

Symposium MKB Financiering

startschot voor opschaling financieringstafels

Na een paar succesvolle pilots is het tijd om de regionale financieringstafels op te schalen. Staatssecretaris Mona Keijzer van Economische Zaken en Klimaat daagde tijdens het symposium MKB Financiering alle provincies uit regionale financieringstafels te organiseren, met het aanbod dat het ministerie de helft van de kosten draagt. Er is hiervoor in totaal 1,1 miljoen euro beschikbaar. Dit is een van de acties uit haar MKB-actieplan.

Op het symposium, dat werd gehouden op 21 februari 2019 bij MKB Nederland in de Haagse Malietoren, ondersteunden de deelnemers uit de wereld van financiers en ondernemers, de kracht van het recept van de regionale financieringstafels. Staatssecretaris Mona Keijzer, Jacco Vonhof namens MKB Nederland, Chris Buijink namens de banken, Ronald Kleverlaan namens de alternatieve financiers en Paul Dinkgreve namens de accountants en financiële adviseurs zetten hun handtekening onder de ambitie om “met de financieringstafels samen de toegang te versterken voor het mkb tot kapitaal, kennis en netwerk”. Gedeputeerde Jaap Bond van de provincie Noord-Holland ziet het wel zitten: “We hebben voor onze mkb’ers al een participatiefonds en een innovatiefonds, met een coachingscomponent; regionale financieringstafels passen daar perfect bij.”

De financieringstafel

De ‘financieringstafel’ is een effectieve manier om ondernemers met een financieringsbehoefte op hetzelfde moment in contact te brengen met verschillende financiers. Vaak gaat het om ondernemers die in hun zoektocht naar financiering zijn vastgelopen. De functie van de financieringstafel is dat het beschikbare kapitaal slimmer kan worden afgestemd op de behoefte van ondernemers.

Daarbij helpt het dat de setting informeel en vertrouwelijk is en er een gedragscode geldt. Naast kapitaal brengen de financiers ook hun kennis en netwerk mee, bijvoorbeeld om een businessplan aan te scherpen of een bedrijf *investment ready* te maken. Brainport Eindhoven heeft de ervaring dat een derde van de pitchende ondernemers daadwerkelijke financiering vindt, dat een derde op zoek is naar kennis en een derde naar uitbreiding van het netwerk. Vaak gaat het om een stapelfinanciering, waarbij meerdere financiers participeren om het risico te spreiden.

Veranderend financieringslandschap

Op het symposium kwam duidelijk naar voren dat de financieringstafels goed aansluiten op de ontwikkelingen in de financieringsmarkt.

Pieter Waasdorp, directeur Ondernemerschap van het ministerie van EZK, ziet dat er steeds meer mogelijkheden zijn voor bedrijfsfinanciering, door banken, alternatieve financiers en de overheid. “Er is kapitaal genoeg in de markt. Het probleem is om het beschikbare kapitaal daadwerkelijk bij ondernemers terecht te laten komen.” Hij kreeg bijval van Jacco Vonhof, voorzitter van MKB Nederland: “De middenmix klopt niet. Er bestaat een soort ‘verslaving aan banken’, terwijl het aanbod intussen veel breder is. Ondernemers ervaren dat als onoverzichtelijk.” Daarom omarmt hij de financieringstafels en zal MKB Nederland dit stevig onder de aandacht brengen.

“Ondernemers gaan vaak eerst naar de bank”, zegt Tommy Span, statistisch onderzoeker bij het CBS. Uit de Financieringsmonitor van het CBS blijkt dat 24 procent van de ondernemers die aangeven externe financiering nodig te hebben, oriënteert 81 procent zich op de kapitaalmarkt en 75 procent bij een bank. Van deze ondernemers doet 66 procent daadwerkelijk een financieringsaanvraag, waarvan 84 procent met succes. Span: “Vaak zijn het startups die afhaken of ‘nee’ krijgen te horen. Het niet rond krijgen van financiering betekent voor de meeste bedrijven afzien van uitbreiding en het aannemen van nieuw personeel. Dat is jammer, want dat zijn gemiste kansen.”

Tijdens het symposium kwamen ook ondernemers aan het woord die een kapitaalbehoefte hebben. Theo Hanenberg van Dengo (keukenbouw voor de institutionele en zakelijke markt), Theo Kwaspen van de Kwaspen Groep (kledingfabrikant voor discounters in Europa) en Mark Fontein van Buurtmus (retourdienst voor pakketjes in de wijk) gingen in op hun zoektocht naar financiering.

Rol banken en alternatieve financiers

Buijink, voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Banken: “Banken zijn inderdaad nog steeds de grootste financier van ondernemers, maar er zijn ook gevallen waarin banken zich terughoudend opstellen. Kleine ondernemingen, starters en innovatieve bedrijven of snelle groeiers hebben het niet altijd gemakkelijk met het vinden van financiering. Het is inherent aan deze ondernemers dat zij lastiger te financieren zijn, zeker bancair. Bedrijven die bijvoorbeeld minder eigen vermogen hebben en korter bestaan, zijn kwetsbaarder voor marktschommelingen of concurrentie.”

Naast de banken komen steeds meer alternatieve financiers op het toneel. Dat schept nieuwe mogelijkheden voor financiering. Ronald Kleverlaan van de Stichting MKB Financiering, het nieuwe platform voor alternatieve financiers: “Het financieringslandschap verandert. Ondernemers weten te weinig van alternatieve financiering. Vaak is er meer mogelijk dan ze denken. Het gaat om het vinden van de juiste financieringsmix.” Kleverlaan werkt aan een professionele gedragscode voor de deelnemende alternatieve financiers in zijn platform.

Succesvolle experimenten

In Brabant en recent ook in Flevoland en in de regio's rond Enschede en Zwolle is al met succes geëxperimenteerd met deze nieuwe manier van matching tussen ondernemers en financiers. Marcel Beckers van Brainport Network vertelt het verhaal over Brabant. Daar is een samenwerking tot stand gekomen tussen ABNAMRO, Rabobank, ING, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM) en alternatieve financiers. Er zijn drie tafels actief in respectievelijk de regio's Brainport Eindhoven (sinds 2015), Agrifood Capital (sinds 2016) en Midpoint Brabant (sinds begin 2017).

Wanderwatch uit Tilburg en Raxtar uit Veldhoven zijn voorbeelden van bedrijven die dankzij de regionale financieringstafels aan passende financiering zijn gekomen. Pascal Matheeuwsen van Raxtar: "Door de financieringstafel werd de relatie met de bank constructiever. Het heeft ons door de bankencrisis heen geholpen." Ellie Karssemakers van Wanderwatch: "Aan onze marktintroductie ging heel wat vooraf. We waren een startup, met een hoog risicoprofiel en productie in China met benodigde voorfinanciering, maar de banken stonden niet te trappelen om de commercialisatiefase te financieren. Na twee startersleningen waren we in de beruchte *death valley* beland. Op advies van Midpoint Brabant gingen we pitchen bij de regionale financieringstafel. Daar is uiteindelijk een *trade finance* oplossing uitgerold, via onze huisbank."

Chris Buijink bevestigt het beeld dat deze ondernemers schetsen: "Financieringstafels zorgen ervoor dat diverse financiële stakeholders gaan samenwerken. Als banken juichen we daarbij de komst van alternatieve financiers toe. Het maakt combinaties mogelijk waarmee bedrijven echt weer een vlucht kunnen nemen." Paul Dinkgreve, voorzitter van SRA die 370 accountants en advieskantoren vertegenwoordigt, vult aan: "Accountants fungeren daarbij als smeerolie, want een goed onderbouwd plan is de basis". Hij vindt de werkwijze van financieringstafels bijzonder waardevol vanwege het persoonlijk contact tussen financiers, gespecialiseerde accountants en ondernemers: "Ze kunnen elkaar in de ogen kijken. En dat helpt om ingewikkelde zaken voor elkaar te krijgen."

Oproep

Provincies krijgen **tot uiterlijk 31 mei 2019** de tijd om met hun gezamenlijke financieringsnetwerk voorstellen in te dienen voor financieringstafels bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Directie Ondernemerschap. Neem daarvoor contact op met: **Anne Barendse** (a.barendse@minez.nl) of **Simon Boogaard** (s.p.boogaard@minez.nl).